

**UCHWAŁA NR XLI/283/2017
RADY MIASTA BARTOSZYCE**

z dnia 28 grudnia 2017 r.

**w sprawie : przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych na 2018 rok.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt, 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2017r. poz. 1875 z późn. zm.) oraz art. 4¹ ust. 1, 2, 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2016, poz. 487 z późn. zm.) Rada Miasta Bartoszyce uchwała, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się „Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2018 rok” w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Bartoszyce.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta

Leonard Boiwko

Załącznik nr 1
do uchwały nr XLI / 283 / 2017
Rady Miasta Bartoszyce
z dnia 28 grudnia 2017 r.

MIEJSKI PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2018 ROK

Bartoszyce 2017

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
I. Podstawy prawne programu	4
II. Diagnoza problemów związanych z używaniem alkoholu	5
1. Charakterystyka problemu uzależnień od alkoholu.....	5
2. Konsumpcja alkoholu w Polsce.....	6
3. Rynek napojów alkoholowych w Bartoszycach.....	8
4. Raport sporządzony z danych przekazanych przez instytucje realizujące gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	9
a) Analiza wzrostu- spadku liczby bezrobotnych w roku 2017 w Powiecie Bartoszyckim	9
b) Komenda Powiatowa Policji	10
c) Dane z Sądu Rejonowego w Bartoszycach III Wydział Rodzinny i Nieletnich	11
d) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	11
e) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia „Szansa”	12
f) Wyniki badań ankietowych Problem alkoholu wśród młodzieży.....	13
III. Cele, priorytety i zadania programu	15
1. Cel operacyjny.....	15
2. Cel główny Programu.....	15
3. Cele szczegółowe.....	15
4. Zadania	16
IV. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bartoszycach	20
V. Postanowienia końcowe	22

Wstęp

Nadużywanie alkoholu jest problemem nie tylko zdrowotnym, ale również społecznym. Towarzyszy różnym niepokojącym zjawiskom, takim jak: przemoc domowa, konflikty z prawem, demoralizacja dzieci i młodzieży, rozpad małżeństw itp. Alkohol pełni różne funkcje w życiu człowieka – etanol staje się środkiem na poprawę nastroju, uśmierzanie bólu, jest sposobem na nawiązanie kontaktów społecznych. Według Światowej Organizacja Zdrowia alkohol znajduje się na trzecim, a w Europie na drugim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji, a ponad 60 różnych typów i urazów wiąże się z jego spożywaniem. Do najważniejszych problemów związanych z nadmierną konsumpcją alkoholu etylowego można zaliczyć:

1. szkody zdrowotne i rozwojowe u młodych osób pijących alkohol
2. szkody zdrowotne spowodowane piciem alkoholu przez dorosłych, w tym dotyczące zdrowia reprodukcyjnego
3. zaburzenia życia rodzinnego spowodowane alkoholem, w tym przemoc w rodzinie
4. naruszenia prawa przez osoby będące pod wpływem alkoholu, w tym kierowanie pojazdami pod wpływem alkoholu
5. problemy dotyczące pracy zawodowej powodowane piciem alkoholu
6. szkody ekonomiczne w rodzinach osób nadmiernie pijących oraz w systemach zabezpieczeń społecznych, zdrowia publicznego i ochrony zdrowia

Alkohol etylowy jest toksyną uszkadzającą wszystkie komórki organizmu, jego spożywanie może być przyczyną powstawania wielu chorób, między innymi układu pokarmowego, krążenia, oddechowego, hormonalnego, nerwowego. Alkohol jest substancją doskonale rozpuszczającą się w wodzie, tak, więc podczas konsumpcji wchłania się już z błony śluzowej jamy ustnej, gardła i przełyku, rozprzestrzeniając się po całym organizmie. W żołądku i jelitach alkohol wchłania się dość szybko, już po 15 minutach wchłonięciu ulega połowa wypitej dawki. Za śmiertelną dawkę etanolu uważa się 4–5‰.

Układ nerwowy jest wyjątkowo wrażliwy na działanie alkoholu etylowego, a szczególnie jego metabolitów. To właśnie w układzie nerwowym najwcześniej i najwyraźniej ujawniają się skutki neurotoksycznego działania etanolu. Wpływa on na osłabienie systemu odpornościowego, co skutkuje m. in. zwiększonym ryzykiem niektórych odmian raka, w szczególności wątroby, przełyku, gardła, krtani, tchawicy, jelita grubego, piersi. Picie alkoholu sprzyja niedoborom witamin i pierwiastków niezbędnych dla

prawidłowego funkcjonowania organizmu, czego następstwem są m.in. zaburzenia widzenia, patologiczne zmiany szpiku kostnego, skóry, błon śluzowych, zaburzenia procesów rozrodczych (m.in. FAZ). Alkohol podwyższa ciśnienie krwi, zwiększa ryzyko nadciśnienia tętniczego i udaru mózgu (u młodych osób blisko 1/5 przypadków udaru może wiązać się z alkoholem). Wraz ze wzrostem spożycia alkoholu nasilają się objawy depresji i zaburzenia 4 lękowe (u alkoholików 2-3 krotnie wzrasta ryzyko zaburzeń depresyjnych), częściej występuje bezsenność, próby samobójcze (ryzyko 3-9 razy większe niż u niepijących), zmiany osobowości, zespół otępienia, pojawia się nadużywanie innych używek i leków zwiększające ryzyko uzależnienia. Alkohol hamuje rozwój emocjonalny młodych osób i opóźnia dojrzewanie, zaburza zdolności do uczenia się, zapamiętywania i logicznego rozumowania.

Osoby nadużywające alkohol żyją średnio o 10-22 lata krócej od wieku oczekiwanego. Częściej są ofiarami przestępstw oraz wypadków ze skutkiem śmiertelnym. Częściej też wchodzi w konflikty z prawem, stosują przemoc w rodzinie, są narażone na zagrożenia związane z ryzykownym seksem (m.in. HIV, stosunki z pogranicza gwałtu, niechciana ciąża). Jako pracownicy częściej mają problemy z koncentracją uwagi, pamięcią, sprawnością psychomotoryczną. Częściej też powodują ogólne obniżenie wydajności pracy poprzez częstsze nieobecności, zwolnienia lekarskie, nieplanowane dni wolne, spóźnienia, konflikty ze współpracownikami. Obciążają systemy zabezpieczeń społecznych i zdrowotnych z uwagi na istotnie krótszy okres wpłacania składek i zarazem zwiększone korzystanie ze świadczeń.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych charakteryzuje wielopłaszczyznowe podejście do problemu, które jest niezbędne w przeciwdziałaniu i rozwiązywaniu problemów alkoholowych. Z uwagi na przywołane problemy ważnym obszarem polityki społecznej i zdrowotnej staje się zapobieganie, ograniczanie i rozwiązywanie problemów wynikających ze szkodliwej konsumpcji alkoholu. W zakresie swoich działań wpisuje się Narodowy Program Zdrowia na lata 2016-2020 w realizacji celu operacyjnego obejmującego: profilaktykę i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi.

I. Podstawy prawne programu.

Obowiązek opracowania Programu wynika bezpośrednio z art. 4 ust 2 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Dokument stanowi część „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Bartoszyce na lata 2016-2022”.

Na jego treść wpływ mają również inne akty prawne, wśród nich:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie,
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym,
- Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym,
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020

II. Diagnoza problemów związanych z używaniem alkoholu

1. Charakterystyka problemu uzależnień od alkoholu.

Mimo, że alkohol jest trucizną i z punktu widzenia toksykologii wypicie każdej jego ilości jest ryzykowne, to jednak zazwyczaj spożywanie małych dawek alkoholu i w sposób rozsądny, nie powoduje widocznych szkód zdrowotnych czy konsekwencji społecznych. Większość pijących spożywa alkohol w sposób, który nie powoduje negatywnych skutków dla nich i osób z jego otoczenia.

Jednakże pewna grupa ludzi nadużywa alkoholu, powodując takim postępowaniem, w sposób nieuchronny, dużą ilość szkód i zagrożeń. Problem ten występuje we wszystkich społeczeństwach.

Nikt z osób sięgających po alkohol nie planuje, że jego sytuacja życiowa ulegnie pogorszeniu lub doprowadzi do choroby alkoholowej, czy wystąpią jakiegokolwiek szkody wynikające z jego spożywania. Korzystający z alkoholu oczekują poprawy samopoczucia, zrelaksowania się, przełamania barier w nawiązywaniu kontaktów, czy też nadania barw szarej monotonnej rzeczywistości. Są również tacy, którzy wierzą w jego korzystne działanie.

Osoby korzystające z alkoholu dla których picie jest źródłem jakichkolwiek strat, podzielić możemy na ludzi pijących ryzykownie, szkodliwie oraz na uzależnionych od alkoholu:

- ryzykowne spożywanie alkoholu to wypijanie nadmiernych ilości alkoholu (jednorazowo i łącznie w określonym czasie) nie pociągające za sobą aktualnie negatywnych konsekwencji,

przy czym można oczekiwać, że konsekwencje te pojawią się, o ile model picia alkoholu nie zostanie zmieniony;

- picie szkodliwe to taki wzorzec picia, który już powoduje szkody zdrowotne, fizyczne bądź psychiczne, również psychologiczne i społeczne, przy czym nie występuje uzależnienie od alkoholu;

- uzależnienie od alkoholu jest zaburzeniem, które polega na utracie kontroli nad ilością spożywanego alkoholu i ciągłą lub wciąż nawracającą potrzebą picia.

Wielkość szkód jakie powoduje nadmierne spożywanie alkoholu związana jest z rozmiarami i stylem konsumpcji, ale zależy również od skuteczności i zasięgu działań profilaktycznych i naprawczych.

Niebagatelne znaczenie mają też czynniki legislacyjne, w tym działania podejmowane w ramach ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i lokalne uchwały dotyczące ustalania liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych; dni i godzin otwierania i zamykania placówek handlu detalicznego, zakładów gastronomicznych i usługowych; zasad usytuowania na terenie miasta miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz określanie zasad ich sprzedaży.

2. Konsumpcja alkoholu w Polsce

Dane Światowej Organizacji Zdrowia wskazują, że konsumpcja alkoholu w Regionie Europejskim jest najwyższa w porównaniu z innymi regionami świata. Wynosi 11 litrów czystego alkoholu w przeliczeniu na jednego dorosłego mieszkańca. Dane dotyczące wielkości spożycia alkoholu pochodzą ze statystyk dotyczących sprzedaży alkoholu. Nie uwzględniają one alkoholu produkowanego w warunkach domowych, zakupów wolnych od cła, alkoholu z magazynów i nierejestrowanych napojów alkoholowych. Oficjalne statystyki uwzględniają tylko napoje zarejestrowane, jako wina, piwa czy napoje spirytusowe i pokazują one z reguły spożycie niższe niż rzeczywisty poziom spożycia. Dlatego ustalenie precyzyjnego obrazu zjawiska jest trudnym zadaniem. Przykładowo, dane dotyczące wielkości sprzedaży alkoholu z nielegalnego obrotu szacuje się nawet na ok. 30% rynku. Z kolei dane pochodzące z badań typu sondażowego skazane są na liczne zniekształcenia związane m.in. z niepamięcią respondentów, trudnościami w określaniu dawek, drażliwością tematu, próbami prezentowania obrazu siebie innego niż rzeczywisty itp. Ponadto mało jest badań prowadzonych w tej problematyce, a odmienne metodologie stosowane w poszczególnych badaniach społecznych utrudniają porównywanie wyników.

Z danych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że w 2015r. średnie spożycie na 1 mieszkańca Polski wyniosło 9,41 litra 100% alkoholu.

Napoje zawierające alkohol etylowy są w Polsce powszechnie konsumowane. Według danych TNS w 2012 r. abstynenci stanowili 16% dorosłych Polaków (11% mężczyzn i 20% kobiet).

Badania TNS pokazują, że wraz z wiekiem systematycznie spada odsetek pijących alkohol (od 94% w grupie 18-24 lata do 73% wśród osób w wieku 60+)– tab. 1.

Tabela nr 1: Osoby pijące alkohol w %

Wiek	Mężczyźni	Kobiety
18-24	98	79
25-34	83	91
35-44	90	78
45-54	85	77
55-64	78	67
65+	73	35

Prawie 2/3 Polaków deklaruje, że ma w swoim bliskim otoczeniu osobę nadużywającą alkohol. Prawie, co drugi pijący alkohol mężczyzna i co ósma pijąca kobieta przyznaje, że sama upija się przynajmniej raz w roku. W badaniu TNS do wypicia zbyt dużej ilości alkoholu w tygodniu poprzedzającym sondaż przyznało się 4% mężczyzn i co setna kobieta. Według CBOS tylko 2% dorosłych uważa, że pije za dużo. Z danych Diagnozy Społecznej 2013 wynika, że do nadużywania alkoholu przyznaje się niespełna 7% populacji. Mężczyźni piją cztery razy częściej niż kobiety. Zdecydowanie częściej nadużywają alkohol mieszkańcy dużych miast, osoby w wieku średnim, reprezentanci skrajnych kategorii statusu materialnego (bogaci i biedni więcej niż średniozamożni), bezrobotni, robotnicy sektora prywatnego, osoby w stanie wolnym. Nadużywanie alkoholu często wiąże się z doświadczaniem silnego stresu. Co dwudziesta osoba wskazuje picie alkoholu jako swój sposób reagowania na kłopoty życiowe.

W oparciu o zewnętrzne kryteria diagnostyczne szacuje się, że nadużywanie alkoholu dotyczy blisko 12% populacji w wieku produkcyjnym (w tym blisko 2,5% spełnia – o ile można to ustalić w badaniach sondażowych – kryteria zespołu uzależnienia). CBOS symptomy problemów alkoholowych odnotowuje u co dziesiątego Polaka (co piątego mężczyzny i co pięćdziesiątej kobiety), przy czym skalę uzależnienia szacuje na ok. 2% dorosłej populacji.

3. Rynek napojów alkoholowych w Bartoszycach

W 2017 r. wydano łącznie **34** zezwolenia uprawniające do sprzedaży napojów alkoholowych na terenie miasta Bartoszyce.

Kategoria	2015	2016	2017
do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwo	9	13	15
powyżej 4,5 % do 18 % zawartości alkoholu	9	5	10
Powyżej 18% zawartości alkoholu	10	7	9
Łącznie	28	25	34

Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych w 2017 roku:								
1) poza miejscem sprzedaży				2) w miejscu sprzedaży				9. ogółem (suma kolumn 4 + 8)
według zawartości alkoholu				według zawartości alkoholu				
1. do 4,5% (oraz piwa)	2. od 4,5 do 18% (z wyjątkiem piwa)	3. pow. 18%	4. razem	5. do 4,5% (oraz piwa)	6. od 4,5 do 18% (z wyjątkiem piwa)	7. pow. 18%	8. razem	
7	7	6	20	8	3	3	14	34

W 2017 r. na terenie miasta Bartoszyce funkcjonowało ogółem **78** punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym 48 punktów detalicznych i 30 punktów gastronomicznych.

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie (stan na 20.10.2017 r.)								
1) poza miejscem sprzedaży				2) w miejscu sprzedaży				9. ogółem (suma kolumn 4 + 8)
według zawartości alkoholu				według zawartości alkoholu				
1. do 4,5% (oraz piwa)	2. od 4,5 do 18% (z wyjątkiem piwa)	3. pow. 18%	4. razem	5. do 4,5% (oraz piwa)	6. od 4,5 do 18% (z wyjątkiem piwa)	7. pow. 18%	8. razem	
48	43	43	48	30	13	18	31	78

Łączny limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych uchwalony przez radę gminy (limit sklepów + limit lokali gastronomicznych): stan na 10.11.2017r.	90
--	----

Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	75
--	----

Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	25
---	----

Liczba jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych w 2017 roku.:	
Ogółem: Przedsiębiorcom posiadającym zezwolenia:	4

Liczba decyzji podjętych przez gminę w sprawie wygaśnięcia zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych z tytułu niedokonanie opłaty określonej w art. 11 ¹ ust. 2 i 5 w terminach, o których mowa w art. 11 ¹ ust. 7 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi:	0
---	---

Łączna liczbę decyzji wydanych w gminie w 2017 roku dotyczących cofnięcia i wygaśnięcia zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, uchylonych przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze:	0
--	---

Liczba mieszkańców przypadających na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych

Liczba mieszkańców na 1 punkt sprzedaży	
ogółem	z napojami o zawartości alkoholu pow. 18%
307	393

4. Raport sporządzony z danych przekazanych przez instytucje realizujące gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

a) Analiza wzrostu- spadku liczby bezrobotnych w roku 2017 w Powiecie Bartoszyckim

Miasto Bartoszyce zamieszkuje **23.964** mieszkańców (wg stanu na 16.11.2017r.). Miernikami aktywności ekonomicznej rzutującymi na warunki życia oraz poziom zamożności jest liczba osób pracujących, bezrobotnych, poziom wynagrodzeń, a także liczba osób korzystających z pomocy społecznej. Na dzień 01.09.2017r. w rejestrze osób bezrobotnych w całym powiecie bartoszyckim pozostawały **4.304** osoby, w tym **2.288** kobiety, (dla porównania w roku 2016 liczba bezrobotnych wynosiła- **4.649** osób, w tym 2.440 kobiet).

- liczba bezrobotnych zarejestrowanych w samych Bartoszycach wynosi- **1.450** osób, w tym 745 kobiet.

- liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku w powiecie wynosiła **642** osób (w tym kobiet- 303).

- liczba osób długotrwale bezrobotnych wynosi- **2.879**.

Charakterystyczną cechą bezrobocia, niezależnie od tendencji występujących w kształtowaniu się ogólnej liczby bezrobotnych w ostatnich latach, jest utrzymywanie się niekorzystnych cech w strukturze bezrobocia, do których w szczególności należy wysoki udział w łącznej liczbie bezrobotnych:

- ludzi w wieku mobilnym, a przede wszystkim ludzi młodych do 25 roku życia- **524** osoby w tym 326 kobiety
- powyżej 50 roku życia- **1.253** osoby
- bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych – **1.592** osoby

- o bez doświadczenia zawodowego- **918** osób
- o posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia- **897** osób
- o posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia- **34**
- o bezrobotnych mieszkańców wsi – **2.385**, w tym **1.287** kobiety
- o bezrobotni zarejestrowani według wieku: 18-24 lat- 524, 25-34 lata- 1.240, 35-44 lata- 927, 45-54 lat- 814, 55- 59 lat- 536, powyżej 60 r.ż.-263 osoby
- o bezrobotni zarejestrowani według poziomu wykształcenia: wyższe- 249 osób, policealne i średnie zawodowe- 768, średnie ogólnokształcące- 540, zasadnicze zawodowe- 1.369, gimnazjalne i poniżej- 1.374 osoby.
- o poszukujący pracy- **22** osoby

b) Komenda Powiatowa Policji

Komenda Powiatowa Policji w Bartoszycach w okresie od 01.01.-20.10.2017 roku odnotowała następujące zdarzenia dotyczące naruszenia prawa i porządku publicznego przez osoby pod wpływem alkoholu dotyczące całego powiatu bartoszyckiego.

1. Naruszenia prawa przez osoby będące pod wpływem alkoholu.

L.p.	Naruszenie prawa i porządku publicznego przez osoby będące pod wpływem alkoholu	2016r.	I-X 2017r.
1.	Popelniane przestępstwa w związku z alkoholem		
a)	Zabójstwo	1	0
b)	Kradzież mienia	1	7
c)	Kradzieże z włamaniem	0	0
2.	Interwencje domowe Policji - w tym względem osób będących pod działaniem alkoholu	504 53 NK	406 33 NK
3.	Osoby izolowane w PDOZ do wytrzeźwienia	69	40
4.	Kolizje i wypadki drogowe po spożyciu alkoholu lub w związku z alkoholem	5 kolizji	0
5.	Prowadzenie pojazdów po spożyciu alkoholu	50	33

2. Liczba ofiar przemocy domowej wg statystyk policyjnych.

Liczba ofiar przemocy domowej	2016r.	I-X 2017r.
Ogółem:	110	68
w tym kobiet	82	53
w tym mężczyźni	21	14
Dzieci do 13 r.ż.	3	1
Dzieci od 13-18 r.ż.	4	0

3. Liczba sprawców przemocy domowej wg statystyk policyjnych.

Liczba sprawców przemocy domowej	2016r.	I-X 2017r.
Ogółem:	99	65
w tym sprawcy, którzy w trakcie trwania interwencji znajdowali się pod działaniem alkoholu	53	33

c) Sąd Rejonowy w Bartoszycach III Wydział Rodzinny i Nieletnich.

Do Sądu Rejonowego wpłynęło **70** spraw z wniosku Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Wobec **36** osób wydano postanowienia w sprawie o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Na dzień dzisiejszy oczekują sprawy, które nie są jeszcze merytorycznie rozpoznane.

W **42** sprawach rodzicom nadużywającym alkoholu ograniczono lub pozbawiono władzy rodzicielskiej nad małoletnimi dziećmi, **19** dzieci umieszczono w placówce opiekuńczo-wychowawczej w związku z zaniechaniem obowiązków rodzicielskich.

Do Wydziału wpłynęła **1** sprawa wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

d) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bartoszycach w okresie od 01.01.–10.10.2017 roku udzielił pomocy **1111** rodzinom, a dokładnie **1702** osobom.

Ośrodek objął też w okresie jak powyżej bezpłatnym dożywianiem **586** osób z **435** rodzin, w tym **359** dzieci z **266** rodzin.

Procedurą Niebieskiej Kary Ośrodek objął 5 rodzin. Pracownicy socjalni **7** razy interweniowali w związku z sygnałami o występowaniu przemocy.

Wobec 8 osób MOPS zwrócił się do MKRPA z wnioskiem o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego.

W ramach poradnictwa specjalistycznego MOPS udzielone zostały następujące porady:

<i>Porady</i>	Liczba udzielonych porad	
	2016r.	I-X 2017r.
Porady prawne	631	313
Porady pedagogiczne	175	73
Porady specjalistów pracy socjalnej	294	264

Porady telefoniczne	780	704
Porady dotyczące przemocy domowej	553	434
Suma	2473	2056

Z zaprezentowanych danych wynika, że najwięcej osób korzysta z porad telefonicznych oraz porad dotyczących przemocy, zaś zmniejszyła się liczba porad prawnych.

e) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia „Szansa”

W ramach kontraktu Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia „Szansa” w Bartoszycach zabezpiecza program terapii podstawowej dla osób uzależnionych i współuzależnionych – leczenie ambulatoryjne.

Liczba pacjentów, którzy skorzystali z pomocy leczenia odwykowego w okresie od 01.01. do 25.10.2017r.

Z pomocy poradni skorzystało **196** osób, w tym 167 osób uzależnionych od alkoholu, 7 osób pijących szkodliwie, 16 osób współuzależnionych, 14 ofiar przemocy, 2 osoby uzależnione od środków psychoaktywnych.

W poradni systematycznie pracowało **6** grup z programem terapeutycznym dla osób uzależnionych (grupa wstępna, tożsamość, bezsilność, przewodnik samopoznania, grupa jak zapobiegać nawrotom choroby, grupa zadaniowa).

Na leczenie odwykowe zgłosiły się 72 osoby zobowiązane przez Sąd. Obowiązek ten realizuje 20 osób, 3 osoby zakończyły terapię, 43 przerwały leczenie, pozostałe osoby leczenia nie podjęły.

Realizowane były dwa programy finansowane z Urzędu Miasta:

1. Program terapeutyczny dla osób doznających przemocy w rodzinie, którego celem było zatrzymanie przemocy i uświadomienie czym jest przemoc, odzyskanie zdolności do obrony siebie, nabycie umiejętności asertywnych zachowań, obrona swoich praw i korzystanie z nich, odbudowa i stawianie granic psychologicznych, zarówno zewnętrznych jak i wewnętrznych.
2. Program TAZA Trening Asertywnych Zachowań Abstynenckich, którego celem była nauka asertywnego zachowania w sytuacjach, które bezpośrednio, bądź pośrednio grożą załamaniem abstynencji. W programie TAZA uczestniczyli alkoholicy rozpoczynający

leczenie, którzy mają za sobą miesiąc abstynencji oraz osoby z dłuższym okresem abstynencji nie radzące sobie z nawrotami choroby.

f) Wyniki badań ankietowych Problem alkoholu wśród młodzieży

Diagnoza powstała w oparciu o ankietę przeprowadzoną wśród uczniów klas VII szkół podstawowych oraz klas II i III szkół gimnazjalnych w Bartoszycach (*Załącznik nr 2*), która została przeprowadzona w październiku 2017r. Głównym celem przeprowadzenia ankiety był pomiar natężenia zjawiska spożywania przez młodzież alkoholu, tak aby uchwycić wartości wskaźników realizacji zadań i osiągnięcia celów Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2018r. Przedmiotem badań było zdiagnozowanie częstotliwości sięgania po alkohol, rodzaj spożywanego alkoholu, powody i skutki używania alkoholu. Grupę respondentów tworzyli uczniowie bartoszyckich szkół podstawowych i gimnazjalnych w wieku 13- 16 lat, łącznie **453** uczniów. Ankieta była anonimowa, zawierała 18 pytań.

Tabela 1. Struktura demograficzna badanej populacji

Podział z uwagi na płeć	
Kobiety	Mężczyźni
224	229

Tabela 2. Kontakt z alkoholem

Spożywanie alkoholu				Częstotliwość spożywania alkoholu	
Tak		Nie			
liczba	%	liczba	%		
126	28	327	72	Codziennie	2
				Kilka razy w tygodniu	6
				Raz w tygodniu	2
				Tylko w weekendy	5
				Raz w miesiącu	13
				Nie wiem	63

Z całej grupy badanej młodzieży 126 osób przyznało się do spożywania alkoholu, a 63 osoby nie potrafiły określić częstotliwości spożywania alkoholu.

Respondenci deklarowali, że miejscami, w których najczęściej mają kontakt z alkoholem jest: własny dom, mieszkanie znajomych, park/podwórko, na imprezie, w barze. Alkohol najczęściej spożywany to odpowiednio: piwo, wino, wódka i drinki.

Tabela 3. Sposoby zdobywania alkoholu

sam kupuję w sklepie	9
kupuje mi go starszy kolega	23
podkradam rodzicom	11
częstują mnie koledzy	20
inne	32

Tabela 4. Czy Twoi rodzice wiedzą, że pijesz alkohol?

Tak	Nie	Nie wiem
31	47	35

Tabela 5. Czy uważasz, że alkohol stanowi poważny problem wśród młodzieży?

tak	101
nie	48
nie zastanawiałem/am się	117

Tabela 6. Czy Twoi najbliżsi znajomi piją alkohol?

tak	109
nie	120
nie wiem	179

Tabela 7. Powody oraz skutki spożywania alkoholu wskazane w ankiecie

Powody	Skutki
dla dobrej zabawy, dla towarzystwa, z chęci zaimponowania kolegom, presja otoczenia, braku akceptacji, z ciekawości, dla szpanu, z powodu problemów (szkoła, dom), z powodu kłótni, ze smutku, celem odstresowania się, zwrócenia uwagi rodziców, z głupoty	uzależnienie, choroby, zatrucia organizmu, depresja, wypadki, śmierć, problemy w szkole oraz w domu, opuszczenie się w nauce, brak koncentracji, zawroty głowy, bóle brzucha, zaburzenia hormonalne, nadpobudliwość, padaczka alkoholowa, rozpad rodziny, agresja, przestępstwa, problemy społeczne.

Jako choroby będące następstwem nadużywania alkoholu respondenci wskazali: choroby serca, nerek, wątroby, trzustki, przewodu pokarmowego, nowotwory, problemy z krążeniem, padaczka alkoholowa, uzależnienie od alkoholu, depresja, śmierć.

Uzasadnienia wypowiedzi. „Alkohol w piwie jest inny i mniej groźny niż w wódce.„

- **prawda czy fałsz?** Odpowiedzi wskazywały, że jest to fałsz, ponieważ każdy alkohol jest tak samo groźny i spożywany w nadmiernej ilości powoduje negatywne skutki.

Jakie działania powinny podjąć instytucje państwowe, aby chronić młodzież przed spożywaniem alkoholu?

- kontrolowanie wieku kupujących alkohol
- podwyższenie ceny alkoholu, a nawet wycofanie ze sprzedaży
- karanie osób pełnoletnich za zakup alkoholu nieletnim oraz karanie sprzedawców
- częste patrole policji i straży miejskiej
- rozmowy z uczniami na temat skutków spożywania alkoholu
- wdrażanie programów profilaktycznych o szkodliwości napojów alkoholowych oraz angażowanie młodzieży w akcje uświadamiające szkodliwość spożywania alkoholu.

III. Cele, priorytety i zadania programu

1. Cel operacyjny

Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi.

2. Cel główny Programu

Ograniczenie społecznych i zdrowotnych skutków wynikających ze spożywania napojów alkoholowych i/lub używania innych substancji psychoaktywnych oraz zachowań ryzykownych, podejmowanych w szczególności przez osoby niepełnoletnie.

3. Cele szczegółowe

1. Ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych wynikających ze spożywania alkoholu,
2. Poprawa jakości życia rodzin z problemem alkoholowym, ze szczególnym uwzględnieniem ograniczania zjawiska przemocy w rodzinie.
3. Podniesienie w społeczeństwie, a w szczególności wśród młodzieży, poziomu wiedzy o zagrożeniach wynikających z zażywania substancji psychoaktywnych oraz zachowań ryzykownych poprzez realizację programów profilaktycznych,

4. Doskonalenie działań w zakresie promocji zdrowego stylu życia, promowania postaw społecznych ważnych dla profilaktyki uzależnień i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez prowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjno-informacyjnej,
5. Zwiększenie skuteczności istniejącego systemu pomocy dla osób uzależnionych, nadużywających alkoholu, członków ich rodzin oraz ofiar i sprawców przemocy w rodzinie poprzez udzielanie kompleksowej pomocy specjalistycznej.
6. Reintegracja społeczna i zawodowa osób uzależnionych i współuzależnionych.
7. Wspieranie przedsięwzięć spędzania czasu wolnego i propagowanie zdrowego trybu życia wolnego od nałogów w celu ochrony przed marginalizacją i wykluczeniem społecznym

4. Zadania Programu

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin.

1. Wspieranie i finansowanie działalności Punktu Konsultacyjno- Informacyjnym dla osób uzależnionych i ich rodzin w tym min:
  - a) udzielanie wsparcia psychologicznego dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz z rodzin dotkniętych problemem uzależnień i przemocą w rodzinie,
  - b) prowadzenie poradnictwa prawnego, pomoc w rozstrzyganiu trudności prawnych oraz administracyjnych osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej materialnej, a także pomoc w redagowaniu pism procesowych i pism urzędowych,
  - c) działania wobec dla osób sięgających po substancje psychoaktywne, ich rodzin i bliskich,
2. Współpraca z Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia „Szansa” m.in. w zakresie:
  - a) dofinansowania zajęć terapeutycznych dla młodzieży uzależnionej i zagrożonej uzależnieniem oraz jej rodziców, prowadzonych w ramach programu leczniczego (niefinansowanego przez Narodowy Fundusz Zdrowia),
  - b) dofinansowania programów psychoedukacyjnych z zakresu profilaktyki uzależnienia od środków psychoaktywnych oraz programów psychoterapii uzależnienia od alkohol,
  - c) wsparcie w realizacji programów terapii dla ofiar i sprawców przemocy w rodzinie.
3. Dofinansowanie prowadzenia grup wsparcia dla osób uzależnionych od alkoholu i środków psychoaktywnych.
4. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

5. Finansowanie udziału członków MKRPA w szkoleniach i kursach profesjonalizujących funkcjonowanie Komisji.

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Tworzenie nowych i wspieranie istniejących miejsc wsparcia dla dzieci i młodzieży, w tym w szczególności z rodzin z problemem alkoholowym oraz z grup podwyższonego ryzyka, mających na celu udzielanie pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczej, m. in. finansowanie bieżącej działalności miejsc reintegracji społecznej, klubów profilaktyki środowiskowej, świetlic opiekuńczo- wychowawczych i socjoterapeutycznych.

2. Dofinansowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych patologiami społecznymi (z problemem alkoholowym) z programem profilaktyki uzależnień oraz elementami profilaktyki zdrowotnej.

3. Organizowanie form aktywnego wypoczynku podczas ferii zimowych dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka.

4. Dofinansowanie kompleksowych warsztatów profilaktycznych dla dzieci z zakresu

a) uwrażliwienie na problem występowania agresji wśród dzieci w wieku szkolnym,

b) przeciwdziałania uzależnieniom od środków psychoaktywnych.

5. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez:

a) wspieranie działań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, koordynującego pracę na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

b) współpracę MKRPA z policją, sądem rodzinnym, kuratorami, MOPS oraz placówkami służby zdrowia w zakresie diagnozowania przemocy w rodzinie oraz udzielania pomocy rodzinom w ramach procedury „Niebieskie Karty”,

c) realizację i dofinansowanie programów profilaktycznych oraz zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

d) współpracę z sądami w zakresie kierowania osób nadużywających alkoholu i stosujących przemoc w rodzinie na leczenie odwykowe oraz do udziału w programach korekcyjno- edukacyjnych lub terapeutycznych,

e) prowadzenie działalności informacyjnej dla mieszkańców Bartoszyca w zakresie możliwości uzyskania wsparcia dla osób i rodzin, w których występuje problem uzależnień oraz przemoc w rodzinie.

6. Organizowanie zajęć dla osób dorosłych w zakresie edukacji na temat szkód wynikających z używania środków psychoaktywnych przez dzieci i młodzież oraz możliwości udzielania pomocy.

7. Udzielanie pomocy rodzinom, w których występuje problem dysfunkcji wychowawczych zwianych z problemem przemocy i agresją rówieśniczą, poprzez zajęcia edukacyjne dla rodziców, poradnictwo i wykłady.

8. Inicjowanie działań zmierzających do podniesienia kwalifikacji osób pracujących na rzecz uzależnionych i ich rodzin oraz mających w swojej pracy kontakt z ofiarami i sprawcami przemocy.

9. Opracowanie i zakup materiałów informacyjnych- edukacja publiczna w postaci ulotek, broszur, poradników o tematyce zjawisk patologii społecznych i możliwości uzyskania pomocy.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej poprzez realizację w placówkach oświatowych szkolnych programów profilaktycznych i socjoterapeutycznych na poziomie profilaktyki uniwersalnej.

2. Wspieranie działań o charakterze edukacyjnym w zakresie rozpoznawania, zapobiegania i udzielania pomocy dzieciom, które wykazują zachowania ryzykowne (sięgają po substancje psychoaktywne, stosują agresję i przemoc).

3. Promowanie wśród dzieci, młodzieży i innych osób aktywnych form spędzania czasu wolnego poprzez realizację projektów i programów profilaktycznych w tym:

a) organizacja imprez sportowych i kulturalnych,

b) dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych i rekreacyjnych promujących zasadę fair play,

4. Organizacja Pikniku rodzinnego w ramach obchodów Bartoszyckich Dni Rodziny.

5. Współdziałanie z organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz promocji i trzeźwości obyczajów, dofinansowanie imprez o charakterze kulturalnym, sportowym, rozrywkowym promującymi zdrowy, bezpieczny styl życia.

6. Udział w ogólnopolskich i regionalnych konkursach i kampaniach propagujących zdrowy styl życia, trzeźwość oraz życie bez przemocy, w tym „Zachowaj Trzeźwy Umysł”.

7. Wspieranie edukacji publicznej poprzez:

a) dofinansowanie publikacji prasowych na temat zagrożeń wynikających z uzależnień, informacji o działaniach podejmowanych w mieście w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie,

b) przekazywanie placówkom oświatowym, organizacjom pozarządowym, parafiom, placówkom ochrony zdrowia i jednostkom pomocy społecznej informacji na temat dostępnej oferty pomocy w zakresie problematyki uzależnień i przemocy w rodzinie,

c) zakup i dystrybucję materiałów edukacyjnych dotyczących problematyki uzależnień i przemocy w rodzinie,

d) szkolenie sprzedawców w zakresie zasad sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

8. Wspieranie działań zmierzających do ograniczenia dostępności substancji psychoaktywnych.

9. Aktualizacja Informatora Bartoszyckiego „Gdzie szukać pomocy”.

10. Organizacja Konferencji w ramach międzynarodowej Kampanii „Biała Wstążka”.

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami pożytku publicznego realizującymi zadania o charakterze profilaktyki społecznej poprzez

a) ogłaszanie otwartego konkursu ofert dla organizacji pozarządowych w obszarze przeciwdziałania patologiom społecznym i profilaktyki uzależnień,

b) współpracę i wspieranie ruchów samopomocowych szczególnie AA, Al-anon, Al-ateen,

c) współpracę z instytucjami, stowarzyszeniami, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami oraz osobami fizycznymi działającymi na rzecz promowania abstynencji i trzeźwego stylu życia oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

d) wspieranie grup młodzieżowych liderów.

2. Współpraca z lokalnymi mediami zmierzająca do upowszechnienia informacji o problemach alkoholowych i instytucjach pomocowych oraz o roli społeczności lokalnych.

3. Dofinansowanie lub finansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych dla fizycznych podnoszących kwalifikacje w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą, osobami uzależnionymi i ich rodzinami.

4. Udział osób uzależnionych i członków ich rodzin w pielgrzymce trzeźwościowej.
5. Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych, książek oraz materiałów edukacyjno-informacyjnych przeznaczonych na pakiety edukacyjno-informacyjne, które będą przekazywane szkołom, instytucjom oraz organizacjom pozarządowym zajmującym się profilaktyką uzależnień oraz rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

V. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

1. Przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń.
2. Opiniowanie przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych- zgodność lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miasta, o których mowa w art. 12 ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
3. Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
4. Składanie do organów policji wniosków o wszczęcie postępowania dowodowego.

VI. Wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

1. Wspieranie działalności Klubu Integracji Społecznej.

IV. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bartoszycach.

1. Miejsce załatwiania spraw:

Siedzibą Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bartoszycach jest Urząd Miasta w Bartoszycach.

Obsługa administracyjna i koordynacja prac związanych z funkcjonowaniem Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należą do zakresu działania Pełnomocnika Burmistrza ds. Profilaktyki Uzależnień, który pełni funkcję Przewodniczącej Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

2. Zadania Komisji:

- 1) Inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.
- 2) Pomoc rodzinom osób uzależnionych od alkoholu (informowanie o możliwościach pomocy prawno – administracyjnej, chorobie alkoholowej i sposobach jej leczenia).
- 3) Tworzenie lokalnej koalicji organizacji, instytucji, osób fizycznych na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych.
- 4) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- 5) Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego, wobec osób które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny.
- 6) Kierowanie osób nadużywających alkoholu na badania przez biegłych sądowych.
- 7) Rozpatrywanie oraz kierowanie do Sądu Rejonowego w Bartoszycach wniosków dotyczących zobowiązania do poddania się leczeniu odwykowemu.
- 8) Opracowanie Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.
- 9) Wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miasta, o których mowa w art. 12 ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- 10) Kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży, w przypadku upoważnienia przez Burmistrza Miasta.
- 11) Podejmowanie czynności w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, wszczynanie procedury Niebieskiej Karty.
- 12) Udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych.
- 13) Podnoszenie kwalifikacji członków Komisji w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie poprzez uczestnictwo w szkoleniach, kursach, konferencjach, seminariach i warsztatach.

3. Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1) Wynagrodzenie członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ustala się w wysokości 250 zł brutto miesięcznie.

2) Członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie za dodatkowe czynności takie jak:

- przeprowadzenie rozpoznania problemu alkoholowego w rodzinie sporządzonego na podstawie rozmowy z osobą zgłaszaną, zgłaszającą lub świadkiem celem uzupełnienia dokumentacji i ewentualnego skierowania wniosku do Sądu o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego 130 zł. brutto.

- reprezentowanie Komisji przed sądami w sprawach o zobowiązanie do leczenia odwykowego 50 zł. brutto.

- przeprowadzenie kontroli jednego punktu sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych członek 50 zł. brutto.

- dyżur członka Komisji w punkcie konsultacyjno- informacyjnym 50 zł brutto za godzinę.

3) Podstawą do wypłacenia wynagrodzenia, o którym mowa w pkt 1 jest udział członków MKRPA w posiedzeniu, potwierdzony podpisem na liście obecności, natomiast w pkt 2 podstawą do wypłaty wynagrodzenia jest zrealizowanie konkretnego zadania związanego z pracą w Komisji na podstawie umowy, protokołów z kontroli.

V. Postanowienia końcowe

Źródła i zasady finansowania programu.

Środki budżetu Miasta Bartoszyce pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na obrót alkoholem przeznaczone na realizację zadań własnych gminy, wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Na podstawie art. 18(2) ustawy o wychowaniu w trzeźwości dochody te nie mogą być przeznaczone na inne cele.

Planowanie harmonogramu działań na dany rok budżetowy.

Burmistrz Miasta określa plan wydatków Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2018 według załącznika nr 1.

Monitoring i ewaluacja programu

Monitoring programu polegać będzie na systematycznym zbieraniu i analizowaniu przebiegu

realizacji Miejskiego Programu w aspekcie finansowym, rzeczowym i czasowym w celu zapewnienia jego realizacji zgodnie z pierwotnymi założeniami. Formą monitoringu będzie roczne sprawozdanie finansowe z wykonania zadań w terminie do 31 marca 2019 roku, które Radzie Miasta składa Burmistrz Miasta. Stały monitoring programu prowadzony jest przez Pełnomocnika Burmistrza ds. Profilaktyki Uzależnień oraz Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bartoszycach.

Ewaluacja programu polegać będzie na zebraniu, analizie i interpretacji działań podjętych w ramach programu w celu określenia stopnia, w jakim zostały osiągnięte cele Programu.

Realizatorzy

- Jednostką wskazaną do realizacji Miejskiego Programu jest Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki Uzależnień oraz Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bartoszycach.
- Instytucje, służby, stowarzyszenia, organizacje pozarządowe, osoby prawne i nie posiadające osobowości prawnej, osoby fizyczne, które realizują zadania wynikające z Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Opracowanie: Katarzyna Siry, Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki Uzależnień.

Preliminarz wydatków na realizację zadań w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2018 rok

Planowane przychody z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych 500 .000 PLN

Wydatki w dziale 851 – ochrona zdrowia, rozdziale 85154 – przeciwdziałania alkoholizmowi- 480.500 zł.

Lp	Zadania do realizacji	Sposób realizacji	Kwota
1.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin.	1. Wspieranie i finansowanie działalności Punktu Konsultacyjno- Informacyjnym dla osób uzależnionych i ich rodzin. 2. Współpraca z Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej Poradnia Terapii Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnienia „Szansa”. 3. Dofinansowanie prowadzenia grup wsparcia dla osób uzależnionych od alkoholu i środków psychoaktywnych. 4. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. 5. Finansowanie udziału członków MKRPA w szkoleniach i kursach profesjonalizujących funkcjonowanie Komisji.	40.000 zł. 8.000 zł. 9.000 zł. 60.000 zł. 1.000 zł.
2.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.	1. Tworzenie nowych i wspieranie istniejących miejsc wsparcia dla dzieci i młodzieży, w tym w szczególności z rodzin z problemem alkoholowym oraz z grup podwyższonego ryzyka, mających na celu udzielanie pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczej, m. in. finansowanie bieżącej działalności miejsc reintegracji społecznej, klubów profilaktyki środowiskowej, świetlic opiekuńczo- wychowawczych i socjoterapeutycznych. 2. Dofinansowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych patologiami społecznymi (z problemem alkoholowym) z programem profilaktyki uzależnień oraz elementami profilaktyki zdrowotnej. 3. Organizowanie form aktywnego wypoczynku podczas ferii zimowych dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka. 4. Dofinansowanie kompleksowych warsztatów profilaktycznych dla dzieci z zakresu a) uwrażliwienie na problem występowania agresji wśród dzieci w wieku szkolny b) przeciwdziałania uzależnieniom od środków psychoaktywnych .	160.000 zł. 52.000 zł. 20.000 zł. 4.000 zł.

		<p>5. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.</p> <p>6. Organizowanie zajęć dla osób dorosłych w zakresie edukacji na temat szkód wynikających z używania substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież oraz możliwości udzielania pomocy.</p> <p>7. Udzielanie pomocy rodzinom, w których występuje problem dysfunkcji wychowawczych związanych z problemem przemocy i agresją rówieśniczą poprzez zajęcia edukacyjne dla rodziców, poradnictwo i wykłady.</p> <p>8. Inicjowanie działań zmierzających do podniesienia kwalifikacji osób pracujących na rzecz uzależnionych i ich rodzin oraz mających w swojej pracy kontakt z ofiarami i sprawcami przemocy.</p> <p>9. Opracowanie i zakup materiałów informacyjnych- edukacja publiczna w postaci ulotek, broszur, poradników o tematyce zjawisk patologii społecznych i możliwości uzyskania pomocy.</p>	<p>4.000 zł.</p> <p>2.000 zł.</p> <p>2.000 zł.</p>
3.	<p>Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.</p>	<p>1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej poprzez realizację w placówkach oświatowych szkolnych programów profilaktycznych i socjoterapeutycznych na poziomie profilaktyki uniwersalnej.</p> <p>2. Wspieranie działań o charakterze edukacyjnym w zakresie rozpoznawania, zapobiegania i udzielania pomocy dzieciom, które wykazują zachowania ryzykowne (sięgają po substancje psychaktywne, stosują agresje i przemoc)</p> <p>3. Promowanie wśród dzieci, młodzieży i innych osób aktywnych form spędzania czasu wolnego poprzez realizację projektów i programów profilaktycznych w tym:</p> <p>a) organizacja imprez sportowych i kulturalnych,</p> <p>b) dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych i rekreacyjnych promujących zasadę fair play.</p> <p>4. Organizacja Pikniku rodzinnego w ramach obchodów Bartoszyckich Dni Rodziny.</p> <p>5. Współdziałanie z organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz promocji i trzeźwości obyczajów, dofinansowanie imprez o charakterze kulturalnym, rozrywkowym połączonych z prelekcjami i dyskusjami o tematyce uzależnień i walki z nimi.</p> <p>6. Udział w ogólnopolskich i regionalnych konkursach i kampaniach propagujących zdrowy styl życia, trzeźwość oraz życie bez przemocy, w tym „Zachowaj Trzeźwy Umysł”.</p> <p>7. Wspieranie edukacji publicznej.</p> <p>8. Wspieranie działań zmierzających do ograniczenia dostępności substancji psychoaktywnych. Aktualizacja Informatora Bartoszyckiego „Gdzie szukać pomocy”.</p> <p>9. Organizacja Konferencji w ramach ogólnooświatowej Kampanii „Biała Wstążka”.</p>	<p>3.000 zł.</p> <p>3.000 zł.</p> <p>50.000 zł.</p> <p>20.000 zł.</p> <p>18.000zł.</p> <p>3.000 zł.</p> <p>7.000 zł.</p> <p>7.000 zł.</p>
4.	<p>Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych,</p>	<p>1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami pożytku publicznego realizującymi zadania o charakterze profilaktyki społecznej</p> <p>2. Współpraca z lokalnymi mediami zmierzająca do upowszechnienia informacji o problemach alkoholowych i instytucjach pomocowych oraz o roli społeczności lokalnych.</p>	

	służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.	<p>3. Dofinansowanie lub finansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych dla fizycznych podnoszących kwalifikacje w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą, osobami uzależnionymi i ich rodzinami.</p> <p>4. Udział osób uzależnionych i członków ich rodzin w pielgrzymce trzeźwościowej.</p> <p>5. Wspieranie działań profilaktycznych, interwencyjno-pomocowych oraz z zakresu readaptacji społecznej osób bezdomnych – uzależnionych i zagrożonych uzależnieniami od substancji psychoaktywnych.</p>	4.000 zł
5.	Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13 ¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego	<p>1. Przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń.</p> <p>2. Opiniowanie przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych- zgodność lokalizacji punku sprzedaży z uchwałami Rady Miasta, o których mowa w art. 12 ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.</p> <p>3. Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.</p> <p>4. Składanie do organów policji wniosków o wszczęcie postępowania dowodowego.</p>	
6.	Wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.	1. Wspieranie działalności Klubu Integracji Społecznej.	23.000 zł.

Problem alkoholu wśród młodzieży

Ankieta jest anonimowa. Zaznacz tylko wybraną przez siebie odpowiedź kółkiem. Na niektóre pytania możesz dać więcej niż jedną odpowiedź.

1. Klasa .....

2. Płeć

- a) kobieta   b) mężczyzna

3. Czy kiedykolwiek piłeś/aś alkohol? Jeśli „nie” przejdź do pytania 11.

- a) tak   b) nie

4. Gdzie najczęściej piłeś/aś alkohol?

- a) w domu   b) u znajomych   c) na terenie szkole   d) na imprezie   e) w parku/na podwórku
f) w barze   g) inne .....

5. Jak często pijesz alkohol?

- a) codziennie   b) kilka razy w tygodniu   c) raz w tygodniu   d) tylko w weekendy
e) raz w miesiącu   f) nie wiem

6. W jaki sposób najczęściej zdobywasz alkohol?

- a) sam/sama kupuję go w sklepie   b) kupuje mi go starszy kolega   c) podkradam rodzicom
d) częstują mnie koledzy   e) inne .....

7. Czy Twoi rodzice wiedzą, że pijesz alkohol?

- a) tak i zaakceptowali to   b) tak i nie akceptują tego   c) nie wiedzą o tym

8. Jeżeli kupowałeś lub usiłowałeś kupić w sklepie lub kawiarni jakiś alkohol, to czy spotkałeś/aś się z odmową jego sprzedaży?

- a) tak, zwykle spotykam się z odmową   b) tak, czasem spotykam się z odmową
c) w zasadzie nie mam problemów z nabyciem alkoholu

9. Jaki rodzaj alkoholu najczęściej spożywasz ?

- a) wódka   b) wino   c) piwo   d) drinki

10. Czy uważasz, że alkohol stanowi poważny problem wśród młodzieży?

- a) tak   b) nie   c) nie zastanawiałem/am się nad tym

11. Czy Twoi najbliżsi znajomi piją alkohol?

- a) tak   b) nie   c) nie wiem

12. Czy wiesz z jakich najczęściej powodów młodzież sięga po alkohol?

